

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

únor, březen 2023

Slovo

pana starosty ...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u dalšího vydání Velkoborských novin. Se zimou je to jako na houpačce, chvíli je teplo, pár dní zase zima a sníh žádný. Aby se v tom pes vyznal. Není sníh ani neprší, takže na jaře bude zase sucho. A co na to příroda? Ta si s tím musí nějak poradit. Únor se pomalu chýlí ke svému konci, dny se již znatelně natahují a jaro se pomalu blíží a sním nejen práce na zahrádkách.

V neděli 1. ledna se uskutečnil Novoroční špacír, kterého se zúčastnil velký počet lidí, neboť byl úžasně teplý den.

Ve Tříkrálové sbírce se ve Velkém Boru vybralo 14.710,- Kč, v Jetenovicích 6.756,- Kč a ve Slivonicích 2.227,- Kč. Celková vybraná částka činila 23.693,- Kč. Obce procházelo pět skupin koledníků se svými vedoucími. Poděkování patří všem, kteří se této ušlechtilé akce zúčastnili jako dárci nebo jako koledníci. Finanční dary budou použity na správnou věc.

V sobotu proběhl ve Velkém Boru masopustní průvod obcí, kterého se zúčastnil velký počet masek. Hlavními postavami celého průvodu byly masky ze známé pohádky „Mrazík“. Baba Jaga, Mrazík, Marfuška, Nastěnka, Ivánek, dědeček Hříbeček, loupežníci a další. Nechyběl ženich s nevěstou, žid, medvěd, šašek, postavičky ze Čtyřlístku, smrtka, tučňáci, skřítek pořádníček, květina a další. Všichni si užili krásné odpoledne a unaveni zakončili akci na myslivecké chatě. Obrovský dík patří nejen těm, kteří se této akce zúčastnili, ale také těm, kteří masopustní průvod přivítali ve svých

V pátek 10. března bude pro ženy připravena oslava

MDŽ. Ženy z Velkého Boru a Jetenovic se sejdou v restauraci ve Velkém Boru a ženy ze Slivonic budou mít v ten samý den připravenou oslavu v obecním domě ve Slivonicích. Vše bude nachystáno od 14 hodin.

V sobotu 11. března se v kulturním domě ve Velkém Boru uskuteční **dětský maškarní rej** se spoustou her a zábavy. Vezměte své ratolesti a přijďte se pobavit. Následně bude pro dospělé diskotéka probíhat až do pozdních nočních hodin.

V sobotu 15. dubna proběhne „**Den proti úložišti**“. Stále není přijat návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu. Na začátku února bylo obesláno 190 poslanců dopisem, jehož cílem bylo avizovat, že zákon, který bude předkládán v poslanecké sněmovně ke schválení není v souladu s požadavky obcí, jak by se možná z vyjádření ministerstva průmyslu a obchodu mohlo zdát. Požadavky obcí nemusí být akceptovány, tím pádem obce nejsou rovnocennými partnery při rozhodování o umístění tohoto mimořádného a ojedinělého díla, které navždy změní krajinu v okolí úložiště.

Do konce března je potřeba zaplatit poplatek za komunální odpad a poplatek ze psa. Chalupáři mají čas do konce června. Výše poplatku zůstává nezměněna, tj. 600,-Kč za osobu nebo za rekreační objekt a 100,-Kč za psa.

Děkuji všem za pomoc při zajišťování všech možných akcí a při úklidu obcí. A věřte, že přátelé a úsměv je lék na všechno. Přeji Vám hodně zdraví, štěstí, pohody a pevné nervy.

oslavenci v březnu

65 let	Bláhová Marie	Velký Bor
70 let	Pinkas Josef	Velký Bor
60 let	Vopalecký Stanislav	Jetenovice
91 let	Hatová Pavla	Jetenovice
60 let	Festbaum Miroslav	Slivonice

oslavenci v dubnu

60 let	Milnařík Jan	Velký Bor
60 let	Šeflová Jitka	Velký Bor
65 let	Augustínová Hana	Velký Bor
70 let	Jára Jaroslav	Velký Bor
93 let	Járová Amálie	Velký Bor
60 let	Krejčová Jana	Slivonice

Oslavencům přejeme hodně štěstí a zdraví.

Obec Velký Bor pronajme nebytové prostory v č. p. 125 ve Velkém Boru od 1. 4. 2023. Bližší informace na tel. 376514378 nebo 724232262.

Jarní prázdniny pro okres Klatovy vycházejí na 6. 3. - 10. 3.

*Gratulujeme
k narození
Natálky Raškové
24. 1. 2023*

*Přejeme
hodně štěstí a zdraví*

Výsledky prezidentských voleb

Velký Bor

1. kolo:

Pavel	22.99 %	(hlasy: 43)
Babiš	40.11 %	(hlasy: 75)
Nerudová	15.51 %	(hlasy: 29)
Fischer	4.81 %	(hlasy: 9)
Bašta	9.09 %	(hlasy: 17)
Hilšer	5.35 %	(hlasy: 10)
Diviš	0.53 %	(hlasy: 1)
Zima	1.6 %	(hlasy: 3)

2. kolo

Pavel:	43.52%	(hlasy: 84)
Babiš:	56.48%	(hlasy: 109)

Jetenovice

1. kolo:

Pavel	28.57 %	(hlasy: 20)
Babiš	34.29 %	(hlasy: 24)
Nerudová	12.86 %	(hlasy: 9)
Fischer	8.57 %	(hlasy: 6)
Bašta	0.0 %	(hlasy: 0)
Hilšer	15.71 %	(hlasy: 11)
Diviš	0.0 %	(hlasy: 0)
Zima	0.0 %	(hlasy: 0)

2. kolo

Pavel:	55.56%	(hlasy: 40)
Babiš:	44.44%	(hlasy: 32)

Slivonice

1. kolo:

Pavel	17.07 %	(hlasy: 7)
Babiš	39.02 %	(hlasy: 16)
Nerudová	21.95 %	(hlasy: 9)
Fischer	14.63 %	(hlasy: 6)
Bašta	0.0 %	(hlasy: 0)
Hilšer	7.32 %	(hlasy: 3)
Diviš	0.0 %	(hlasy: 0)
Zima	0.0 %	(hlasy: 0)

2. kolo

Pavel:	33.33%	(hlasy: 15)
Babiš:	66.67%	(hlasy: 30)

Tříkrálová sbírka ve Velkém Boru

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

Tak jakýpak bude ?

kdo jako? No, tento rok, co běží. Již je v druhém měsíci. Copak se asi v něm zrodí, co nám asi přinese? Co bude, jak bude? Leden nám přinesl nového pana prezidenta – jistě, že nebyl přinesen, ale byl zvolen. Máme nového pana prezidenta. Volba dobrá? A jaký bude? Jaké bude jeho prezidentování? Co se v jeho čase uděje, k čemu přispěje. To ukáže čas. A když už jsme u té otázky: jaký? Můžeme se ptát: Jaký bude vývoj situace, událostí u nás v Česku, v Evropě, na Ukrajině a vůbec ve světě.

Svého času jeden z mých známých, fotograf, chtěl vědět, jak se řekne latinsky: Kam kráčíš, venkove? Že by tímto názvem chtěl nazvat výstavu fotografií na toto téma – a že by to v latině bylo jaksi pozoruhodnější. Ať česky, nebo latinsky, je možno se tak zeptat i dnes: Kam kráčíš, nejen český venkove, ale i kam kráčíš, český národe, kam kráčíš, Evropo? Kam a k čemu kráčí dnešní lidstvo, dnešní svět? Kdo ví! Jak se říká: Bůh ví! To se uvidí! Můžeme číst v různých médiích různé komentáře, názory, předpovědi, odhady na vývoj ve světě. Některé pěkné, ale i nepěkné. A tak se můžeme tak nějak obecně zeptat oním známým lidovým úslovím: Co nás čeká a nemine?

Tak nadepsal svůj článek v posledním Rozhledu známý psychotronik a vizionář Stanislav Brázda a dále píše: „Abych byl upřímný, moc se mi do věštění budoucnosti nechtělo, protože každý ví, že jsme v největší nejistotě od roku 1990. Roste agresivita a lidé ztrácejí víru v růžovou budoucnost. Nikdo neví, co bude a jak to bude trvat dlouho. Nechci hodnotit politickou situaci. Všichni vidíme bezradnost vlády, a proto hrozí, že vláda může své vládnutí skončit.“

K tomu bych asi jen měl připomínku, že k hodnocení

činnosti naší vlády bych se raději nevyjadřoval. To, jestli je „radná“ nebo bezradná. Přece jenom uznávám, že ti výše postavení, či dokonce vysoce postavení přece jenom mají větší rozhled a zřejmě i víc informací než já, obyčejný občan. Takže jejich rozhodnutí mohu těžko vyhodnocovat. Mohu si myslet, že vím, ale to ještě neznamená, že vím.

Dále pan Brázda pokačuje: „Asi nejvíce všechny zajímá, kdy skončí válka na Ukrajině. Je problém zjistit, kdo za tím stojí ... rok 2023 je podle čínské astrologie rokem Zajíce, což je velký usmiřovatel. Proto předpokládám, že do léta by mohl základní problém ustát. Patrně nevyhraje nikdo ...“ A pak dále zmiňuje otázku cen potravin, energií, otázku výše inflace, že snížení nepředpokládá, naopak že se dá očekávat zvýšení daní Dále konstatuje, že: „na podobnou životní úroveň, jako byla v roce 2019, se už nikdy nedostaneme, ale přiblížíme se k ní cca za 7 let.“ Tak přece jenom nějaká ta naděje na zlepšení, podle pana Brázdy, je.

K takové, či nějaké podobné předpovědi neptřebuji žádnou skleněnou, či dokonce křišťálovou kouli, to stačí sledovat zprávy a různé komentáře ke stavu a vývoji u nás, v Evropě, či v celém světě. Na ten čínský rok Zajíce, bych taky moc nespolehal. Ani na takové ty různá „proroctví“, horoskopy či úplňky nebo vůbec astrologii. Jistě, že má vliv na přírodu, tedy i na lidi síla měsíce, působí mořský příliv a odliv, někdo je náměsíčný, působí na nás sluneční erupce, atmosférický tlak, když jde nahoru a nebo dolů, a na různé lidi to působí různě, ve stejné době jedni jsou úspěšní a druzí neúspěšní, jedni se uzdraví a druzí zas onemocní. Takže taková obecná předpověď pro všechny je jaksi asi nemožná a tak to tak nějak s rezervou беру. Bude, jak bude. Buď předpověď, co se týká mne, vyjde, nebo nevyjde. Jednomu to vychází, druhému ne.

Zmínil jsem, že uznávám, že ti výše, či dokonce

vysoce postavení to všechno mohou vidět jinak, než to vidím já zdola. Znam lidi, kteří tvrdí, že naslouchají hlasu vesmíru. Já jako člověk věřící ve „vyšší moc“, v mém případě věřící v Boha a nebe, bych si tu dovolil k těm všem předpovědím různého druhu, kterým jedni věří, jiní zas nevěří. A tak je to i s vírou ve „vyšší moc“, či jak to vyjádřil Albert Einstein, bezesporu vědec světového formátu, tak ten tu vyšší moc nazýval „plánující inteligence vesmíru“, tak já zůstanu u toho označení Bůh, i když vím, že to u mnohých vyvolá nelibou ozvěnu. Asi v polovině letošního ledna mi volal jeden starší můj dlouholetý známý, že je v nemocnici na JIPce, že ke všem jeho zdravotním problémům ještě covid, a že když o tom svém vážném zdravotním stavu mluvil s tamější paní lékařkou, řekl, že s mladou doktorkou, tak že jako věřící člověk řekl k tomu jejímu sdělení o vážnosti jeho zdravotního stavu ono rčení: „No, bude, jak Pán Bůh dá!“ Tak paní doktorka změnila vlídný tón hlasu a pronesla tak jaksi našťavaně: „Tak to se s Vámi nebudu dál vůbec bavit. Já nechápu, jak může ještě někdo v jednadvacátém století věřit v nějakého toho blbce nahoře.“ Tak holt už to je: někdo věří, někdo nevěří.

Čtyřicet let jsem prožil v ateistickém režimu a jako věřící jsem si prožil své: odmala ve škole a pak i v zaměstnání. Tenkrát bylo, a myslím, že se to ani dnes moc nezměnilo, takové to obecné mínění: To že Bůh není, to se ví! To, že Bůh je, to se věří! A někteří by k tomu ještě dodali: hloupě, či dokonce blbě. Jako ta paní doktorka měla onoho pacienta za blba, i když to tak přímo neřekla. A tak já si tu dovolím uvést něco, co je samozřejmě také věcí víry, a sice údajné poselství Panny Marie z Medjugorje z 25. ledna tohoto roku: „Drahé děti! Modlete se se mnou za mír, protože satan si přeje válku a nenávisť v srdcích i národech. Proto se modlete a obětujte své dny půstem a pokáním, by vám Bůh dal mír. Budoucnost je na rozcestí, protože moderní člověk si nepřeje Boha. Proto jde lidstvo do propasti. Vy jste, dítě, moje naděje. Modlete se se mnou, aby se uskutečnilo to, co jsem začala ve Fatimě i tady. Modlete se a svědčte o míru ve svém okolí a buďte lidmi míru. Děkuji vám, že jste přijali moji výzvu.“

Pro ateisty jsou nějaká zjevení Panny Marie nesmyslem. Některé věřící jim věří, jiní nevěří. Ani církevně nejsou oficiálně uznaná za pravá. A z těch, kdo je sledují a znají, asi jak málo podle nich něco dělá. Od loňského 25. února v těch údajných poselstvích zaznívá, Panna Maria říká, že je lidstvo na rozcestí, že pokud se lidé nevrátí k Bohu, pokud se nevrátí k Božím zákonům, pokud se nevrátí k zákonu lásky, pak že nemá lidstvo naději. Ta zjevení údajně trvají od 24. června 1981. V poslední době jsou poselství vždy 25. v měsíci. A hlavní výzva zní: Lidé se musí smířit s Bohem a mezi sebou navzájem! Panna Maria se tam nazývá: Královna míru!

Jistě zase je to otázka víry. Jak se mohou lidé vrátit k Bohu, když v něho nevěří. Jak se mohou vrátit k Božím zákonům, když nevěří v Boha. A co se týká lásky, tak té se v médiích téměř vůbec, či vůbec nemluví. V poslední době jsem to slovo slyšel v médiích, když tam byla zmínka o nějakém panu poslanci, či senátorovi, který má příjmení Láška. V jedné písni v oblasti populáru, se zpívá že: jen s láskou má svět naději. Tím nebyl myšlen ten pan Láška. Ale láska v tom obecném slova smyslu, že láska znamená: chtít dobro toho druhého a také pro to něco dělat a třeba i obětovat.

To je to biblické: miluj svého bližního jako sebe samého. A tak milujme sebe a také ty lidi kolem sebe! To je lék na všechny problémy dnešního světa.

K tomu poselství z Medjugorje bych jen dodal, že je to místo v bývalé Jugoslávii, poblíž Mostaru. Je to dnes světoznámé místo, kam ročně přicházejí milióny lidí z celého světa. Stačí zadat na internetu Medjugorje. A tak se mějte dobře a buďte zdraví!

A něco pro to dělejte! Nikdo to totiž za vás neudělá. To se týká jak toho zdraví, tak i toho: aby dobře bylo.

Stanislav Bušta

Gratulujeme!!!

Marek Šimanovský
vyhrál 5. 2. 2023 Krajský přebor
Plzeňského kraje U15 ve všech
kategoriích - singl, čtyřhra i mix.

SDH

Jetenovice

Milí spoluobčané,

dovolte, abych vás seznámil s akcemi, které jsme uspořádali od posledního vydání novin. Ještě v minulém roce, 29. 12. 2022, jsme vyrazili na tradiční vánoční bruslení do Sušice. Při zpáteční cestě jsme se zastavili na společný oběd ve Velkém Boru.

První den v novém roce jsme vyrazili ve 13:00 na Novoroční špacír do Velkého Boru a zpět.

Po dvou letech jsme opět uspořádali Jetenovický hasičský ples, který se konal v sobotu 28. 1. v kulturním domě v Horažďovicích. Plesu se zúčastnilo 370 platících lidí a v bohaté tombole jsme měli 1130 výherních lístků.

Celým večerem nás provázela hudební skupina Melodion. Všem, co se podíleli, a hlavně všem sponzorům děkuji za jejich spolupráci.

V pátek 3. 2. jsme se zúčastnili okrskové výroční schůze ve Velkém Boru, kde jsme zhodnotili uplynulý rok.

Všem sborům, které reprezentovaly náš okrsek, patří velký dík.

Co nás čeká:

18.3. - dětský maskární ples v jetenovické hospodě.

Starosta SDH Jetenovice
Petr Makovec

Zemětřesení v Turecku a Sýrii

V Turecku a Sýrii došlo 6. a 20. února k sérii otřesů. K zemětřesní došlo v hloubce 17,9 km pod zemí.

Intenzita a průběh

Živel dosáhl nejvyšší naměřené síly 7,8–8,0 Mw a v průběhu dalších šesti hodin jej doprovázely dotřesy o síle 4 až 6,7 Mw. V důsledku zemětřesení vznikla menší vlna tsunami, která bez znatelných škod zasáhla blízká pobřeží. Odpoledne téhož dne, v 13:24 místního času zasáhlo východ Turecka další zemětřesení o síle 7,5–7,7 Mw. Po čtrnácti dnech, 20. února, otřesy udeřily znovu v síle 6,4 Mw.

Oběti a škody

Hlášeno je více než 120 000 zraněných osob a přes 45 000 potvrzených úmrtí (v Turecku nejméně 39 672 v Sýrii

nejméně 5 810). Tisíce dalších lidí jsou pohřšovány, uvězněny pod troskami zřícených budov. Probíhající dotřesy a nestabilní budovy záchrané akce znesnadňují.

Místní úřady se potýkají s přeplněnými nemocnicemi a nedostatečnými lidskými i materiálními zdroji. V důsledku katastrofy bylo zničeno více než 5600 budov.

JAK MŮŽETE POMOCI VY

Sbírky na pomoc Sýrii a Turecku po zemětřesení
Nadační fond pomoci ve spolupráci s Adra o.p.s.

číslo účtu: 4004040040/5500; variabilní symbol: 62

Člověk v tísni

číslo účtu: 51945194/0300

Děkujeme

DOPIS POSLANCŮM

Vážený pane poslanče, dobrý den.

Jménem obcí Břežany, Chanovice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor a města Horažďovice Vás žádáme o pomoc při řešení problému trvalého hlubinného úložiště radioaktivních odpadů na pošumavském Horažďovicku. Dle MPO tzv. lokalita Březový potok.

Následující týden má být ve Sněmovně projednáván vládní „Návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu“.

Vládní návrh zákona přináší některé změny zlepšující současný naprosto nevyhovující stav, očekávané respektování zájmů obcí však zajistit nemůže. Jestliže je pro Správu úložišť radioaktivních odpadů a mnohé další inspirací Finsko, které již hlubinné úložiště staví, pak se lze poučit i ve finské legislativě, která respektuje názor dotčených obcí při rozhodování o finální lokalitě. Podle nás takové řešení neznamená zablokování stavby, jak je někdy mylně interpretováno, ale postaví obce na partnerskou vyjednávací pozici se státem.

Navrhované hlubinné úložiště vysoce radioaktivních odpadů je dle podkladů SÚRAO a MPO mimořádné a ojedinělé dílo nejen v měřítku České republiky. Má dopady na dotčené obce i regiony již v době vyhledávání. Pod naše domovy má být uložen a koncentrován nebezpečný vysoce radioaktivní materiál a to minimálně na sto tisíc let. Podzemní areál má mít až 500 hektarů (cca 800 fotbalových hřišť), ale vznikne i rozlehlý povrchový areál a někde bude

odloženo několik milionů tun vyrubané horniny. Je opravdu nejvhodnějším řešením tento radioaktivní materiál nenávratně zabetonovat pod osídlené území?

Vážený pane poslanče, zvažte podporu takové změny „Návrhu zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu“, která by byla naplněním výše zmíněného atomového zákona a vyšla vstříc požadavkům obcí.

Na hledání vhodného legislativního řešení jsme připraveni spolupracovat. Připojujeme náš pozměňovací návrh zákona včetně zdůvodnění.

Po direktivním rozšíření dotčeného území se problematika hlubinného úložiště na Horažďovicku přímo týká 10 samosprávných celků (9 obcí a 1 město) a jejich 32 sídel. Což je více než 10.000 lidí zde trvale bydlících. Jde o polovinu ORP Horažďovice u zlatonosné řeky Otavy pod památnou Práchní.

Jaké budou technické, bezpečnostní, politické a jiné podmínky za deset, padesát či sto let? Otazníků je mnoho.

Řešení úložiště je významný společenský úkol, a těm, kteří ponesou břímě, musí být dáváno najevo, že si jich společnost za jejich přístup váží a ctí jejich vstřícnost. Bohužel jednání představitelů řady institucí od roku 2003 nás nepřesvědčilo, že je s námi jednáno na rovinu.

Zdravíme a děkujeme, za dotčené obce hlubinným úložištěm na Horažďovicku, Petr Čotek (starosta Obce Chanovice) a Petr Klásek (bývalý starosta).

Dotace z programu NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT

V dnešní době, kdy ceny energií vyskočily raketově vzhůru, je důležité snížit energetickou náročnost Vašeho domu či bytu. Teď si jistě položíte otázku: „Jak na to?“ nebo „Čím začít?“ Prvně je potřeba ověřit, kudy Vám uniká z domu nejvíce tepla a na tuto část domu se zaměřit přednostně. Následně pak řešit místa s menšími tepelnými úniky.

Jak odhalím místa s největšími tepelnými úniky? S tím Vám pomůže firma IQ-THERM CZ. Ta Vám prohlédne celý dům nebo byt pomocí termokamery, která zachytí nejen ty největší, ale i všechny drobné tepelné úniky. Tuto službu Vám rádi uděláme za jednorázový poplatek 350,- Kč.

Pokud se rozhodnete případné zjištěné tepelné úniky řešit s pomocí dotace NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT, tak Vám připravíme odborný posudek včetně fotodokumentace, který se přikládá k žádosti o tuto dotaci. Cena posudku bude pouze 1.950,- Kč (standardní cena je 5.905,- Kč).

Dotace NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT je určená pro nízkopříjmové domácnosti. „Nízkopříjmovost“ pro potřeby NZÚ Light znamená, že všichni členové vaší domácnosti pobírají starobní důchod nebo invalidní důchod třetího stupně nebo příspěvek na bydlení v období mezi 12. 9. 2022 a datem podání žádosti. Pro doložení důchodu vám bude stačit aktuální výměr důchodu. Pokud ho nemůžete dohledat, potvrzení o pobírání důchodu vám vystaví každá pobočka OSSZ na počkání. K doložení příspěvku na bydlení vám postaí rozhodnutí o přiznání příspěvku na bydlení v daném období.

Dotaci NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT lze uplatnit na :

- Výměnu oken a vchodových dveří – výše dotace až 150.000,- Kč nebo 18.000,- Kč na vchodové dveře
- Zateplení fasády – výše dotace až 150.000,- Kč
- Zateplení střechy – výše dotace až 120.000,- Kč
- Zateplení stropů – výše dotace až 50.000,- Kč
- Zateplení podlahy – výše dotace až 60.000,- Kč

Žádost a podmínky pro získání dotace naleznete na tomto webu: <https://novazelenausporam.cz/nzu-light> nebo pod zveřejněným QR kódem. Pokud budete potřebovat pomoci s vyřízením dotace NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT, tak Vám s tím firma IQ-THERM.CZ může pomoci.

Pro objednání měření tepelných ztrát Vašeho domu nebo bytu volejte na číslo 724 577 295. Děkujeme.

Za firmu IQ-THERM CZ
Václav Makovec, DiS.

Moje borovské kořeny - Štěchů

Ale hlavně práce na polích. Jak to ten Jarda stačil, je mi záhadou. A to, jako svobodný jezdil k muzikám. Na kole. Když mi bylo asi 22, dojel jsem na motorce k muzice až do Doubravice. Druhý den jsem se strejdovi chlubil kam až jsem zabloudil. Ale strejda mě utřel: „Tam jsme jezdili taky. S Vencou Chalupnejch. Na kolech." Jenže já přijel a do oběda chrupal. Jarda po příjezdu sundal mongomerák, zapráhl koně a jel pro jetel na krmení. Konec byli u Štěchů dva. Hnědák a Hilda. Hnědák byl vojenský veterán, měl vytetované číslo, Hilda byla světlejší. Jarda mě občas na Hnědáka vysadil a já jel. Držel jsem se chomoutu a nejhorší bylo, když hnědák sklonil hlavu, aby si ukousl zeleného. Předemnou propast. Hrůza. Podruhé jsem seděl na koni až jako důchodce v Mongolsku. Jednou jsem jel ještě jako prcek, protože od mých pěti let už bylo JZD, s Jardu na pole pro snopy. Jarda mi je vidlemi nahoru podával a já je ukládal dle instrukcí. Taký že jsem byl na ten výkon náležitě pyšnej. U Štěchů jsem byl jako doma, babička tam chodila několikrát denně a já s ní. V nejšlácích. Při přechodu silnice dělaly dřevěné podrážky úžasný randál. To se mi moc líbilo. Snažil jsem se dělat stejný hluk jako babička. Musel jsem ale daleko víc zvedat nohy.

Zima, když práce na statku, byla jen o krmení dobytka a údržbě zařízení, což by samo o sobě stačilo, byla brána jako odpočinkové období. Pamatuju Jardu Štěcha, jak leží ve velké sednici za pecí a čte knížky z obecní knihovny. Já ještě číst neuměl, prohlížel jsem si obrázky. Zálesák Dan na úzké skalní stezce, proti němu medvěd na zadních. Lovci kožešin. Později jsem si tuhle knížku půjčil v knihovně i já a přečetl ji. Obrázky už jsem znal. Jardovo nejoblíbenější literární hrdina byl Cimbura Jindřicha Šimona Baara. Sedlák, Jardu byl blízký. Hltal jsem strejdovo vyprávění, jak Cimbura s potahem přepadli v Brdských lesích loupežníci a jak se jim ubránil. Taký že byla tato knížka první, do které jsem se, hned jak jsem se naučil číst, pustil. V sedmi letech.

Štěchů měli pole i u Babin a Jarda měl Babiňáky rád.

Slyšel jsem ho vyprávět, jak v zimě, když napadl sníh, v Babinech nebyly žádné koleje od povozů, jen vymetené cestičky od chalupy k chalupě, jak sousedi chodili na hrátky. Ladovská idyla.

Jarda se oženil v sedmadvaceti a vzal si Růženu Drhovou z chalupy U Lišků. Měli spolu dceru Pavlu, zdravotní sestru a syny Jardu a Luďka. Jarda vystudoval elektrotechnickou fakultu a dodnes jezdí po světě jako zkušební technik statických budicích souprav. Asi žádný Borovák nenavštívil tolik zemí co on. Etiopie, Madeira, New Orleans, Aljaška, Jižní Korea a mnohé další. Luděk vystudoval obor rybářství na zemědělské univerzitě v Brně a je to jeden z našich největších rybářských odborníků. Třeba v USA mu vyšla „Štěchova metoda tření jeseterovitých". Jeho syn Luděk mladší, rovněž vystudovaný rybář, se vrátil na rodový grunt a v kočárku už je další hospodář, jednoroční Štěch Eduard.

Někdy v třicátých letech Štěchoc statek vykradli. Mnohokrát jsem o tom slyšel vyprávět. Je až neuvěřitelné, jak se to mohlo stát. Statek byl plný lidí. V obytném hospodář, hospodyně a tři děti, v maštaly na pryčně u koní kočí, ve sklípku služka a u ní nápadník. Psovi hodili zadrátovaného buřta, ten si s ním hrál a zapomněl, že má štěkat. Vpravo od vchodu do chalupy byla komora a v ní forotní peřiny a šaty. To vše zmizelo. Zmizela i strejdova legionářská uniforma. Vlevo od vchodu byly dveře do velké světnice a tam spala rodina. Nikdo nic neslyšel. Lup se nosil přes zídku v sadu do Pazderny. Tam už psi štěkali. Teta Blažkoc, která v té době v Pazderně bydlela, vyprávěla, že to slyšela a věděla, že se něco děje. Před vchodem do obytného se ráno válela sekera. Asi bylo moc dobře, že se nikdo neprobudil.

Po létech, když se chodilo v zimě do lesa, přišel tam jeden soused a strejda Robertoc povídá: „Mordyje, to je ale podoba, takový kabát měl strejda Štěchoc." Už ten kabát nikdo nikdy neviděl. Po válce vydávala moje matka potravinové lístky. Přišla si pro ně také jedna paní a moje babička poznala, že šaty, které má na sobě,

patřily její švagrové, tetě Štěchoc. Ukradené věci zůstaly ve vsi.

Vedle Štěchů byla dnes už zbořená chalupa u Kábů. Jako děti jsme si tam hrávali a v začátcích JZD tam mělo družstvo ovce. U Kábů bydlel Tonda Katič, tedy Tonda Káboc, který u Štěchů hodně pomáhal. Oženil se s děvčetem z Třebomyslic a po válce odešel do pohraničí a chalupa na Boru přišla státu. Při mobilizaci, před Mnichovem, Tonda narukoval a dohoda v Mnichově pro něj byla velkým zklamáním. Nechtěl se s tím smířit. Přivezl z armády zbraně a ukryl je. Tonda za války dohlížel na honitbu katastru Velký Bor, kterou měl pronajatou Ing. František Pastejřík, strejda Frantík, mámin bratranec z dědovo strany. Mohl tedy chodit s flintou po polích a někdo mu to záviděl. Přišlo udání. Český četník ale Tonda varoval a patrně dokonce to udání zastavil. To už nám teď asi nikdo neřekne. V každém případě Jarda vyprávěl, jak Tonda příběhl: „Jardo zaprahej!“ Odvezli zbraně z chalupy. Tonda prý také vyprávěl, že nejlepší čas na čištění těch zbraní byl v neděli dopoledne, když ženské odešly do kostela. Rozložil flinty po stolech a najednou klepání. Četník. Tonda rychle přehodil přes flinty deku. Četník při

hovoru za deku, možná nechtěně, zatáhl a zděsil se. Raději dělal, že nic nevidí. Moje matka jméno toho protektorátního četníka často a v dobrém vzpomínala, ale jméno už si nepamatuji. Nesmírně statečný člověk. Těžko domyslet, co by se stalo, kdyby se o tom dozvěděli Němci.

U Tondy Káboc jsme byli s matkou někdy začátkem padesátých let. Za zahradou jim tekla říčka Bílina, plná bublavého kalu. Tonda, tehdy ještě soukromý zemědělec, zrovna přijel s koňmi ze mlýna. Byl celý od mouky. Matky bratranec Karel Štěch žil v Teplicích a za Tondou Káboc jezdil do Rtně, která je od Teplic kousek a kde Tonda s rodinou žil, často. Nedaleko Rtně, jsou legendární Stadice Přemysla Oráče. Syn Karla, rovněž Karel vzpomíná jak na otázku jeho otce jak to ve Rtni vypadá, Tonda odpověděl: „Viš Karle, Přemysl odešel a volové zůstali.“

V roce 1968 navštívila Tonda i Manča Štěchů, tehdy už dávno Piherová, se synem Pepíkem. Pepík vyprávěl, jak matka, unesená Pražským jarem, vyprávěla, plná nadšení, o budoucnosti. Tonda se zamyslel a povídá: „Mařenko, nevěř jim, jsou to komunisti!“ Moudrý člověk. Borovák.

Stanislav Trčka

Ptákem roku 2023 je polák velký

Česká společnost ornitologická (ČSO) vyhlašuje ptákem roku 2023 poláka velkého. Na pomyslném trůnu vystřídá zvonka zeleného. Udělením titulu polákovi velkému chtějí ornitologové upozornit na neutěšený stav naší rybníční krajiny a na to, že polák v České republice stále patří mezi lovné druhy, a to i přesto, že je celosvětově ohrožený.

Polák velký je středně velká potápivá kachna. Pozorovat ho můžeme na vodních plochách, především rybnících.

Lze ho pozorovat celoročně, na jaře ale ve vyšších počtech než v zimě. Polák velký je naší druhou nejpočetnější kachnou, za kachnou divokou.

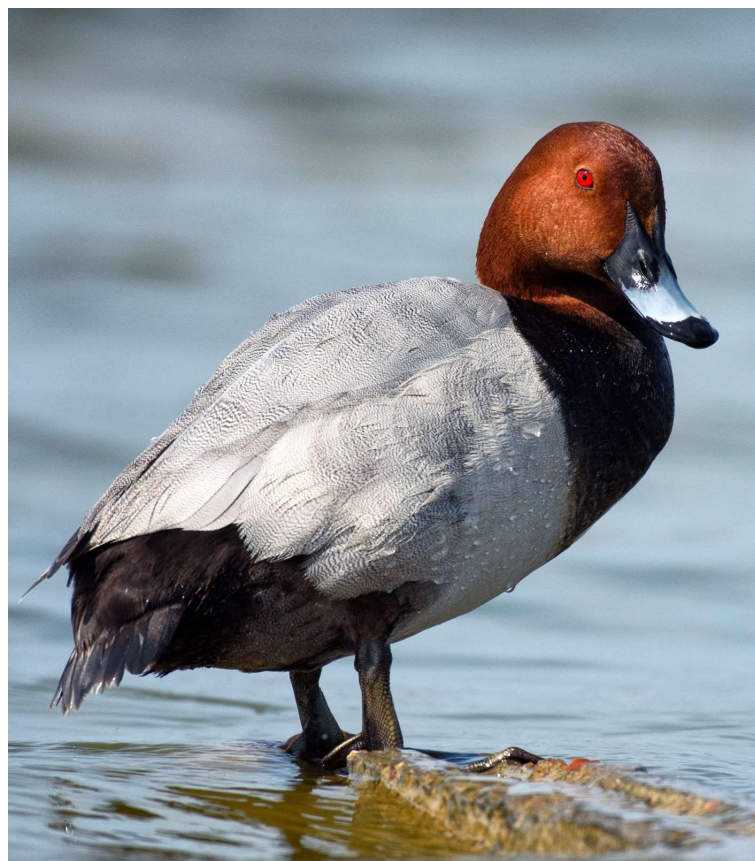
Zrzavá hlava a krk, které kontrastují se světlým tělem, a nápadné, červenohnědé oči jsou hlavními znaky samce poláka velkého. Kačer je zbarvený jinak než kachna. Aby samice neupozorňovala na hnízdo, v jejím šatu převládají různé odstíny hnědé a stejnou barvu má i oko.

Poláci byli u nás v 70. letech 20. století na svém početním vrcholu a dokonce nejpočetnější kachnou. Jenže na konci 70. let se naplno rozběhla intenzifikace hospodaření na rybnících, tedy zvýšené přísuny hnojiv a zvyšování obsádek s naprostou převahou jediného druhu – kapra obecného.

Ti jsou přitom pro poláky potravními konkurenty. Kapr jako dokonalý všežravec dokáže v rybníku zlikvidovat téměř veškeré bezobratlé živočichy a jejich larvy žijící na dně i ve vodním sloupci. Problém není v tom, že by hlady trpěli dospělí ptáci, ale mláďata. Jsou životně závislá na živočišné potravě, které je tak málo, že zpravidla nestačí kachňata nasytit. Samice pak musí převést rodinku na jiný, úživnější rybník, a pokud se jí to nepodaří, ornitologové pak jen bezmocně počítají ubývající mláďata v rodince, až zůstane jen samotná samice.

Letošní kampaní chce ČSO upozornit na špatný stav rybníční krajiny a na problémy, kterým její obyvatelé čelí. Zároveň chce dosáhnout vyřazení poláků ze seznamů lovné zvěře a také informovat o zákazu olověných broků a pomoci jej uvést do praxe.

Společně s vyhlášením poláka velkého ptákem roku 2023 vydává ČSO monotematické číslo časopisu Ptačí svět. Veřejnost se v něm dozví více o tomto zajímavém ptačím druhu. Také do dalších čísel čtvrtletníku připravují ornitologové informace o ptákovi roku 2023. V květnovém čísle Ptačího světa bude návod, jak určovat kachní samice a mláďata a také jejich věk.

Na následky otrav olovem po pozření olověných broků v Evropě ročně hyne kolem 56 000 jedinců poláků velkých.

Změnit to má nové nařízení EU, které zakazuje k lovu na mokřadech používat olovo

Belinka a pruhovaný svetr 2

I když už je jaro za dveřmi, venku je pořád zima. Belince to ale nevadí. Každé ráno zbaští snídani a nedočkavě běží na zahradu. Ještě než odejde, maminka za ní zavolá: “Nezapomeň na svetr!”

“Bez svého pruhovaného svetru bych nikdy ven nešla,” směje se Belinka. Je měkoučký, teplý a má na sobě všechny barvy duhy. Spolu si malují klacíkem do bláta, dupou na tenký led na kalužích a hledají poslední rampouchy. Zrovna našli jeden opravdu pěkný, ale Belinka pro něj musí vlézt přes hromadu dřeva. Najednou se ozve divný zvuk. KRŠCHC!

Co to bylo? Ale ne, v duhovém svetru je dírka! Snad to bude dobré... utěšuje se Belinka. Ale čím déle si hraje, tím víc se díra zvětšuje. Nejdřív to bylo malé očko, potom z něj visela vlnka, jenže teď už se páře půlka svetru. Bela běží domů a pláče.

“Mami, mami, roztrhl se mi duhový svetr. Půjde opravit?” kouká prosebně na maminku.

“To je mi líto, holčičko, ale takovou díru už nikdo nespraví. Víš co? Mám nápad. Můžeme z něj vyrobit něco nového. Tak ti tvůj kamarád zůstane. Ušijeme třeba plyšáka, dečku pro panenky, nebo polštářek.”

“Ale svetr se mnou chodil ven, bylo by mu v pokojíku smutno.”

“V tom případě z něj vyrobíme čepici a rukavice!” směje se maminka a hned si jde pro nůžky, jehlu a nit. Druhý den ráno už Belinka vyráží do zasněžené zahrady v nových palčácích a duhové čepici s bambulí. To je vám taková krása, že se i sluníčko vykouklo z mraků na chvilku podívat! A narozdíl od svetru z nich jen tak nevyroste.

Ludmila Bakonyi Selingerová

KVÍZ: Kolik si toho pamatujete z večerníčků?

Večerníček se totiž vysílá již 58 let. Nejprve to bylo pouze jednou týdně, a to v neděli. Jeho vůbec první pohádkou byla pohádka Kluk a kometa.

Pohádky jsou vytvořeny na míru dětskému divákovi. Mají tedy 8-10 minut, jelikož to je časové rozmezí, v němž čtyřleté až osmileté děti dokáží udržet pozornost. V 18:45 (za celou dobu existence Večerníčku se jeho čas vysílání nezměnil) je přináší chlapec v papírové čepici, jehož autorem je Radek Pilař. Znělku vytvořil skladatel Ladislav Simon. Úvod i pohádky byly zprvu černobílé, to se změnilo až v roce 1974.

První barevnou pohádkou byly Krkonošské pohádky, které se staly zároveň jedním z nejsledovanějších

a nejúspěšnějších večerníčků.

Pojďte si otestovat, zda znáte pohádky z večerníčků dobře.

V kolik se Večerníček vysílá?

- a) 18:00
- b) 19:00
- c) 18:45

Jak se jmenovala kamarádka maxipsa Fíka?

- a) Aja
- b) Pája
- c) Mája

Kdo vypráví Pohádky ovčí babičky?

- a) Jiřina Bohdalová
- b) Libuše Šafránková
- c) Jiří Lábus

Kdo napsal a nakreslil předlohu pro seriál O kocouru Mikešovi a jeho přátelích?

- a) Josef Čapek
- b) Josef Lada
- c) Bohumil Kubišta

Kdo byli Štaflík a Špagetka?

- a) lidi
- b) kočky
- c) psi

Spolužáci Mach a Šebestová dokázali kouzlit. Jak?

- a) díky zlaté rybce
- b) kouzelným sluchátkem
- c) kouzelnou hůlkou

Který z těchto cyklů pohádek je hraný?

- a) Spejbl a Hurvínek
- b) Jezevec Chrujda
- c) Krkonošské pohádky

Který z dvou skřítků z Pohádek z mechu a kapradí je Křemílek?

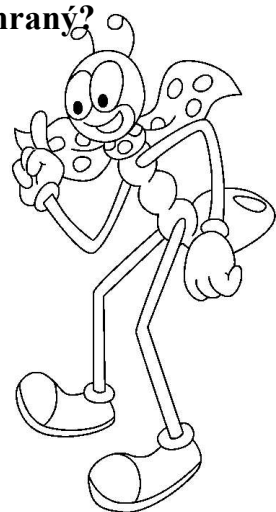
- a) vyšší hubený
- b) malý baculatý

Kde bydlí skřítek Racochejl?

- a) v lese Řáholci
- b) v kloboukové chaloupce
- c) v pařezové chaloupce

Jaká byla úplně první večerníčková pohádka?

- a) Kluk a kometa
- b) Pohádky ovčí babičky
- c) Ferda mravenec

Barva roku 2023

18-1750 Viva Magenta

Designéři a milovníci trendy interiérového designu vždy bedlivě sledují vyhlášení barvy roku ze slavného vzorníku Pantone, největšího systému barev. Nejvíce trendy barvou nadcházejícího roku 2023 bude světlé červená s nádechem fialové, malinové až třešňové barvy se vzorníkovým číslem 18-1750. Tuto barvu tak uvidíme na mnoha designových návrzích.

Vzorníky Pantone jsou používány pro textil, grafiku, design i průmysl. Jde o celosvětově uznávaný barevný standard. Vzorníky byly zavedeny v roce 1963 a v průběhu let se rozvíjely v neuvěřitelně pestrou škálu barevných odstínů.

Každoročně jsou voleny barvy roku, které posléze udávají aktuální trend. Ten se okamžitě projevuje jak v módě, tak v oblasti interiérového designu. Odstín se tak objevuje v tisku, při výrobě vláken, plastů aj. Vybraná barva má odrážet i všeobecnou náladu ve společnosti.

Každá barva ve vzorníku má své číslo a je možné ji díky tomu vhodně kombinovat se sousedními tóny, zejména tehdy, pokud chceme v interiéru využívat jemných barevných přechodů a stínování. Právě hra s obdobnými odstíny dodá interiéru na zajímavosti.

Nově zvolený odstín má symbolizovat sílu. Tato živá barva je popisována jako silná a posilující a jako nový odstín vybízející k experimentování bez zábran. Barva působí optimistickým dojmem a je inspirována červeným karmínem, jedním z nejceněnějších barviv patřících do rodiny přírodních barviv.

„Barevný odstín s přesným názvem Pantone 18-1750 Viva Magenta vyvolává přírodní síly, podněcuje našeho ducha a pomáhá nám budovat naši vnitřní sílu,“ sdělila na firemních stránkách Leatrice Eisemanová, specialistka na barvy a ředitelka Pantone Institutu.

Využití této barvy obzvláštní prostor pokud máte domov zařízen v přírodních neutrálních tónech.

Úplňky březen a duben 2023

vraní úplněk ve znamení Panny
7. BŘEZNA 2023 13:40

Poslední zimní úplněk bude časem vhodným pro udělání si pořádku nejen ve vlastním domě, ale i ve vlastním životě. Můžete mít sklon ke kritizování, pitvání všeho, co vám nevyhovuje a přílišné dramatizování věcí. Důležitá bude otevřenost a tolerance. Volte pozitivní přístup k životu a optimismus, které vylepšují náladu a pomohou vám lépe zvládnout i vleklé problémy.

Zdraví: Šetřete své trávicí ústrojí a také oči a uši. Pečujte o svou psychiku, nezapomínejte, že její stav se odrazí i na vaší kráse.

rašící úplněk ve znamení Vah
6. dubna 2023 v 6:34 hod

První jarní úplněk těsně před Velikonocemi. Je vhodná doba zaměřit se na vztahy od těch nejintimnějších (partnerských a rodinných) až po ty ryze úřední. Tento úplněk nám dává šanci, abychom si udělali pořádek ve všem, co vnímáme jako neuspořádané a chaotické.

Zdraví: Chraňte si ledviny a močové ústrojí. Dodržujte pitný režim, pozor na prochladnutí.

10. 3.	14:00	Oslava MDŽ	Velký Bor - restaurace Slivonice
11. 3.	14:00	Dětský maškarní karneval	Velký Bor - kulturní dům
	17:00	Disco pro juniory a jejich rodiče	Velký Bor - kulturní dům
	20:30	Taneční zábava s DJ SEVEN	Velký Bor - kulturní dům
18. 3.		Dětský maškarní karneval	Jetenovice
15. 4.		Den proti úložišti	
27. 5.	18:00	Koncert Vilém Veverka Trio a Velkobor	Velký Bor - kostel

Pozvánka na SOBOTU 11.03.2023 do KD ve Velkém Boru na

od 14.00 hod Tradiční dětská maškarní párty

**od 17.00 hod DISCO pro juniory i jejich rodiče
(to nejlepší od 90 let až po současnost)**

od 20.30 hod Taneční zábava (POP / ROCK)

MÁJOVÝ PODVEČER DUCHOVNÍ HUDBY VILÉM VEVERKA TRIO

&

**Pěvecký a chrámový sbor
Velkobor**

**Sobota 27. května 2023
18:00**

**kostel sv. Jana Křtitele
Velký Bor**